

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR

Rezumatul avizului Autorității Europene pentru Protecția Datelor referitor la propunerea de Decizie a Consiliului privind încheierea Acordului comercial de combatere a contrafacerii între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, Australia, Canada, Japonia, Republica Coreea, Statele Unite Mexicane, Regatul Maroc, Noua Zeelandă, Republica Singapore, Confederația Elvețiană și Statele Unite ale Americii

(Versiune prescurtată. Textul complet al prezentului aviz poate fi găsit în EN, FR și DE pe site-ul AEPD <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 215/08)

I. Introducere

I.1. Procesul legislativ al UE cu privire la ACTA

1. La 24 iunie 2011, Comisia a înaintat o propunere de Decizie a Consiliului privind încheierea Acordului comercial de combatere a contrafacerii („ACTA” sau „acordul”) între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, Australia, Canada, Japonia, Republica Coreea, Statele Unite Mexicane, Regatul Maroc, Noua Zeelandă, Republica Singapore, Confederația Elvețiană și Statele Unite ale Americii ⁽¹⁾.

2. Acordul are ca scop reglementarea aplicării drepturilor de proprietate intelectuală („DPI”) prin dezvoltarea unei abordări comune în ceea ce privește punerea în aplicare și prin facilitarea cooperării la nivel internațional. Capitolul II conține măsuri în mai multe domenii de drept, și anume în ceea ce privește punerea în aplicare a sancțiunilor civile (secțiunea 2), măsurile la frontieră (secțiunea 3), punerea în aplicare a sancțiunilor penale (secțiunea 4) și aplicarea drepturilor de proprietate intelectuală în mediul digital (secțiunea 5). Capitolul III conține măsuri de îmbunătățire a practicilor de punere în aplicare, iar capitolul IV se referă la cooperarea internațională.

3. ACTA a fost adoptat în unanimitate de Consiliu în decembrie 2011 ⁽²⁾ și a fost semnat de Comisie și de 22 de state membre ⁽³⁾ la 26 ianuarie 2012. În conformitate cu articolul 40 din acord, ACTA va intra în vigoare după ce va fi ratificat de șase state semnatare. Totuși, pentru a intra în vigoare ca lege a UE, acordul trebuie să fie ratificat de UE, ceea ce înseamnă că trebuie să fie aprobat de Parlamentul European în cadrul procedurii de aprobare pentru acorduri comerciale internaționale ⁽⁴⁾ și trebuie să fie ratificat de către statele membre în conformitate cu procedurile constituționale ale acestora. Votul Parlamentului cu privire la ACTA este programat în cursul anului 2012, în sesiune plenară.

I.2. Situația ACTA în UE

4. În ultimele luni au fost exprimate motive din ce în ce mai mari de îngrijorare cu privire la ACTA ⁽⁵⁾. Aceasta a determinat Comisia Europeană să își anunțe la 22 februarie 2012 intenția de a înainta acordul

⁽¹⁾ Propunerea Comisiei de Decizie a Consiliului privind încheierea Acordului comercial de combatere a contrafacerii între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, Australia, Canada, Japonia, Republica Coreea, Statele Unite Mexicane, Regatul Maroc, Noua Zeelandă, Republica Singapore, Confederația Elvețiană și Statele Unite ale Americii, COM(2011) 380 final.

⁽²⁾ Textul acordului, în cea mai recentă versiune publicată de Consiliu la 23 August 2011, este disponibil la: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/11/st12/st12196.en11.pdf>

⁽³⁾ Germania, Cipru, Estonia, Țările de Jos și Slovacia nu l-au semnat încă.

⁽⁴⁾ În temeiul articolului 218 alineatul (6) din TFUE.

⁽⁵⁾ A se vedea, printre altele: <http://euobserver.com/9/115043>; <http://euobserver.com/871/115128>; https://www.bfdi.bund.de/bfdi_forum/showthread.php?3062-ACTA-und-der-Datenschutz, <http://www.bbc.co.uk/news/technology-17012832>

Curții de Justiție a Uniunii Europene în vederea emiterii unui aviz ⁽⁶⁾. Această procedură este prevăzută la articolul 218 alineatul (11) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”) ⁽⁷⁾.

5. La 4 aprilie 2012, Comisia a decis că va adresa Curții următoarea întrebare: „Este Acordul comercial de combatere a contrafacerii (ACTA) compatibil cu tratatele europene, în special cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene?” ⁽⁸⁾. În cazul unui răspuns negativ, articolul 218 alineatul (11) din TFUE stabilește cu claritate că „acordul respectiv poate intra în vigoare numai după modificarea acestuia sau revizuirea tratatelor”.

6. Cu toate acestea, înaintarea acordului de către Comisie Curții de Justiție nu va suspenda în mod automat procedura de aprobare aflată în desfășurare în Parlamentul European. În urma discuțiilor din cadrul Comisiei pentru comerț internațional a Parlamentului European, s-a hotărât ca acordul să fie supus la vot în conformitate cu programul planificat ⁽⁹⁾.

I.3. Motivele unui al doilea aviz AEPD cu privire la ACTA

7. În februarie 2010, AEPD a emis un aviz din proprie inițiativă pentru a atrage atenția Comisiei cu privire la aspectele legate de viața privată și protecția datelor care ar trebui luate în considerare în cadrul negocierilor cu privire la ACTA ⁽¹⁰⁾. Deși negocierile cu privire la ACTA se desfășurau în condiții de confidențialitate, au existat indicii că ACTA va conține măsuri de aplicare în mediul online care afectează drepturile privind protecția datelor, în special mecanismul celor trei abateri ⁽¹¹⁾.

8. La momentul respectiv, analiza AEPD s-a axat pe legalitatea și proporționalitatea acestui tip de măsură, autoritatea concluzionând că introducerea în cadrul ACTA a unei măsuri care ar implica supravegherea masivă a utilizatorilor internetului ar fi contrară drepturilor fundamentale ale UE și, în special, drepturilor la viață privată și la protecția datelor, care sunt garantate de articolul 8 al Convenției europene a drepturilor omului și de articolele 7 și 8 din Carta drepturilor fundamentale a UE ⁽¹²⁾. De asemenea, AEPD a subliniat garanțiile necesare în legătură cu schimburile internaționale de date cu caracter personal în contextul aplicării DPI.

9. Având în vedere că în prezent textul acordului propus privind ACTA este public ⁽¹³⁾, AEPD consideră că se impune emiterea unui al doilea aviz privind ACTA în vederea evaluării unora dintre dispozițiile conținute în acord din perspectiva protecției datelor și, astfel, în vederea furnizării unei opinii calificate specifice care ar putea fi luată în considerare în procesul de ratificare. Hotărând din proprie inițiativă, AEPD a adoptat, prin urmare, prezentul aviz pe baza articolului 41 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 în vederea oferirii de orientări privind problemele legate de viața privată și protecția datelor ridicate de ACTA.

(Versiune prescurtată. Textul complet al prezentului aviz poate fi găsit în EN, FR și DE pe site-ul AEPD: <http://www.edps.europa.eu>)

⁽⁶⁾ Declarația comisarului Karel De Gucht privind ACTA (Acordul comercial de combatere a contrafacerii), <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/12/128>

⁽⁷⁾ Articolul 218 alineatul (11) din TFUE prevede că „Un stat membru, Parlamentul European, Consiliul sau Comisia poate obține avizul Curții de Justiție cu privire la compatibilitatea unui acord preconizat cu dispozițiile tratatelor. În cazul unui aviz negativ al Curții, acordul respectiv poate intra în vigoare numai după modificarea acestuia sau revizuirea tratatelor”. În conformitate cu articolul 107 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție „avizul poate privi atât compatibilitatea acordului preconizat cu prevederile tratatelor, cât și competența Uniunii sau a uneia dintre instituțiile sale de a încheia acest acord”.

⁽⁸⁾ <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/354&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

⁽⁹⁾ A se vedea <http://www.neurope.eu/article/parliament-halts-sending-acta-court-justice>

⁽¹⁰⁾ Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor privind negocierile curente purtate de Uniunea Europeană pentru un Acord comercial de combatere a contrafacerii (ACTA), JO C 147, 5.6.2010, p. 1.

⁽¹¹⁾ „Politica de deconectare de la internet după trei abateri consecutive” sau măsurile de „răspuns treptat” permit titularilor drepturilor de autor sau părților terțe împuternicite să monitorizeze utilizatorii de internet și să identifice presupușii contravenienți. După contactarea furnizorilor de servicii internet (FSI) ai presupușilor contravenienți, FSI ar urma să avertizeze utilizatorul identificat drept contravenient, acesta din urmă fiind deconectat de la internet după primirea a trei avertismente.

⁽¹²⁾ Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, JO C 303, 14.12.2007, p. 1.

⁽¹³⁾ A se vedea nota de subsol nr. 3.

II. Concluzie

67. Deși AEPD recunoaște preocuparea legitimă privind asigurarea aplicării DPI în context internațional, trebuie să se obțină un echilibru adecvat între cerințele privind protecția DPI și drepturile la viața privată și protecția datelor.

68. AEPD subliniază că mijloacele prevăzute pentru consolidarea aplicării DPI nu trebuie să aducă atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor la viața privată, protecția datelor și libertatea de expresie și nici altor drepturi precum prezumția de nevinovăție și protecția jurisdicțională efectivă.

69. Multe dintre măsurile prevăzute în acord în contextul aplicării DPI în mediul digital ar implica monitorizarea comportamentului utilizatorilor și a comunicărilor electronice ale acestora pe internet. Aceste măsuri au un caracter deosebit de intruziv pentru mediul privat al persoanelor și, dacă nu sunt puse în aplicare în mod corespunzător, ar putea să aducă atingere drepturilor și libertăților acestora privind, *inter alia*, viața privată, protecția datelor și confidențialitatea comunicărilor acestora.

70. Ar trebui să se asigure că orice măsură de aplicare în mediul online pusă în aplicare în UE ca urmare a încheierii ACTA este necesară și proporțională cu scopul aplicării DPI. AEPD subliniază că măsurile care conduc la monitorizarea nediscriminată sau generală a comportamentului utilizatorilor de internet și/sau a comunicărilor electronice, în contextul unor încălcări la scară mică, neavând ca scop realizarea de profit, ar fi disproporționată și ar încălca articolul 8 din CEDO, articolele 7 și 8 din Carta drepturilor fundamentale și Directiva privind protecția datelor.

71. AEPD își exprimă, de asemenea, preocuparea în legătură cu mai multe dispoziții ale acordului, în special:

- acordul nu precizează cu claritate sfera măsurilor de aplicare în mediul digital prevăzute la articolul 27 și nici dacă acestea vizează doar încălcările la scară largă ale DPI. Noțiunea de „scară comercială” din articolul 23 al acordului nu este definită cu suficientă exactitate, iar acțiunile desfășurate de utilizatorii privați în scop personal și fără intenția obținerii de profit nu sunt excluse în mod explicit din domeniul de aplicare al acordului;
- noțiunea de „autorități competente” împuternicite cu competența de a desfășura acțiuni în încetare în temeiul articolului 27 alineatul (4) din acord este prea vagă și nu oferă suficientă certitudine cu privire la divulgarea datelor cu caracter personal ale presupușilor contravenienți exclusiv sub controlul autorităților judiciare. În plus, condițiile care trebuie să fie îndeplinite de către titularii drepturilor pentru a se dispune o astfel de acțiune în încetare sunt, de asemenea, nesatisfăcătoare. Aceste incertitudini ar putea avea un impact deosebit în cazul cererilor din partea „autorităților competente” străine adresate FSI stabiliți în UE;
- multe dintre măsurile de cooperare voluntară pentru aplicare care ar putea fi puse în aplicare în temeiul articolului 27 alineatul (3) din acord ar implica prelucrarea de date cu caracter personal de către FSI într-o manieră care depășește ceea ce este permis în temeiul dreptului UE;
- acordul nu conține suficiente limitări și garanții cu privire la punerea în aplicare a unor măsuri care implică monitorizarea rețelelor de comunicații electronice la scară largă. În special, acordul nu stabilește garanții precum respectarea drepturilor la viața privată și protecția datelor, protecția jurisdicțională efectivă, respectarea garanțiilor procedurale și respectarea principiului prezumției de nevinovăție.

Adoptat la Bruxelles, 24 aprilie 2012.

Giovanni BUTTARELLI
Adjunctul Autorității Europene pentru Protecția
Datelor